

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาอันเกิดจากการกระทำโดยประมาท ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก

จากการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดความรับผิดชอบทางอาญา พบว่า ประเภทของความรับผิดชอบอาญาสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย 1) ความผิดอาญาในส่วนของกฎหมายที่เป็นความผิดในตัวเองตามหลัก mala in se และความผิดเพราะกฎหมายห้าม ตามหลัก mala prohibita 2) ความผิดอาญาในส่วนของกรกระทำ คือ การเคลื่อนไหวหรือไม่เคลื่อนไหวร่างกาย 3) ความผิดอาญาในส่วนของเจตนา คือ สภาวะภายในจิตใจของผู้กระทำความผิด และ 4) ความผิดอาญาในส่วนของกรดำเนินคดีแบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่ ความผิดอาญาแผ่นดิน และความผิดอันยอมความได้ และหากจะพิจารณาว่า ผู้ใดต้องรับผิดชอบทางอาญาหรือไม่ ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบความรับผิดชอบในทางอาญาซึ่งมี 4 ประการ ได้แก่ 1) องค์ประกอบภายนอกในส่วนของกรกระทำ 2) องค์ประกอบภายในในส่วนของเจตนาที่เป็นเจตนาร้าย หรือเจตนาที่เล็งเห็นผลของกรกระทำนั้น 3) ความผิดกฎหมาย และ 4) การกระทำความผิดอาญาต้องรับโทษทางอาญาหรือไม่

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอาญา ตามหลักแนวคิดเรื่องสัญญาประชาคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรม ทั้งความเป็นธรรมในด้านร่างกายและจิตใจ อีกทั้งยังก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในสังคม ศาลจึงต้องนำหลักเจตนาร้าย มาเพื่อใช้ในการพิจารณาความรับผิดชอบประมาทโดยจงใจว่า การกระทำความผิดประมาทในรูปแบบที่มีสภาวะทางด้านจิตใจที่ชั่วร้ายจำเป็นที่จะต้องได้รับโทษในทางอาญาด้วย

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคสี่ และตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมิได้มีการแบ่งแยกกรกระทำโดยประมาทไว้อย่างชัดเจนว่า กรกระทำโดยประมาทอย่างไรเป็นการกระทำโดยประมาทธรรมดาและกรกระทำอย่างไรถือเป็นการกระทำประมาทโดยจงใจ แต่ศาลจะวินิจฉัยระดับความร้ายแรงในการรับโทษของผู้กระทำความผิดเป็นกรณีๆ ไป จึงมีประเด็นที่เป็นปัญหาต่อผู้กระทำความผิด คือลักษณะของการลงโทษผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกของไทยนั้นเป็นโทษที่เหมือนกันไม่ว่าผู้กระทำความผิดประมาทจะกระทำเพราะประมาทธรรมดาซึ่งเกิดจากการขาดความระมัดระวังให้เพียงพอซึ่งบุคคลนั้นพึงกระทำ หรือประมาทโดยจงใจที่เกิดกระทำหรือด

เว้นการกระทำซึ่งเป็นการรู้ตัวและรู้สภาวะภายใต้จิตใจของตนเองในการกระทำความผิดอันมีสาเหตุมาจากความชั่วร้ายภายในจิตใจของผู้กระทำความผิดที่ตั้งใจจะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมาย แตกต่างกับแค่ระดับความรุนแรงของโทษตามความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจเกิดความไม่ยุติธรรมทั้งในด้านการรับโทษของผู้กระทำความผิด และผลตอบแทนที่ผู้เสียหายสมควรจะได้รับตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน คือ ให้เป็นที่พึงพอใจแก่สังคม ส่วนรวมที่ได้เห็นว่าเป็นการยุติธรรมที่จะให้ผู้กระทำผิดที่ปราศจากความระมัดระวังตามภาวะวิสัยของบุคคลเช่นว่านั้นพึงกระทำ ต้องได้รับการลงโทษ

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวนำมาซึ่งประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับความเหมาะสมในการลงโทษในการจงใจฝ่าฝืนต่อข้อบังคับของกฎหมายตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งมีสาเหตุมาจากตัวบุคคล ดังนั้นในบทนี้ จึงได้มีการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาดังกล่าว โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่จะกล่าวต่อไปในบทที่ 5 ประกอบด้วย

- 1) ปัญหาการกระทำประมาทโดยจงใจอันมีสาเหตุมาจากเมาสุราขณะขับรถ
  - 2) ปัญหาการกระทำประมาทโดยจงใจอันมีสาเหตุมาจากการอยู่ภายใต้ฤทธิ์ของยาเสพติดขณะขับรถ
  - 3) ปัญหาการกระทำประมาทโดยจงใจอันมีสาเหตุมาจากการมีโรคประจำตัวที่อาจเป็นอันตรายขณะขับขี่ยานพาหนะ
- ซึ่งแต่ละปัญหามีรายละเอียดดังนี้

4.1 ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาจากการกระทำประมาทโดยจงใจ อันมีสาเหตุมาจากเมาสุราขณะขับรถ

ประเด็นปัญหาเรื่องการเมาแล้วขับ เมื่อทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2.5 แล้ว จะพบว่าปัญหานี้ค่อนข้างที่จะเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจาก อุบัติเหตุส่วนใหญ่บนท้องถนน ร้อยละ 33.81% มาจากการเมาแล้วขับ (ข้อมูลช่วงวันที่ 27 ธ.ค. 62 - 1 ม.ค. 63)¹ และยอดสะสมสถิติคดีที่ศาลสั่งคุมประพฤติในช่วง 7 วันอันตรายของเทศกาลปีใหม่ที่ผ่านมา โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2562 – 2 มกราคม 2563 มีจำนวนคดีที่เกิดจากอุบัติเหตุทางท้องถนนทั้งสิ้นรวม 12,360 คดี ซึ่งมาจากกรณีเมาแล้วขับ เป็นจำนวนมากถึง 11,997 คดี คิดเป็น 97.06% ของคดีอุบัติเหตุ

¹ กรุงเทพมหานคร. (2563). “เมาแล้วขับ” ยังแชมป์อุบัติเหตุปีใหม่ แต่สถิติเจ็บ-ตายลดลง. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/860430>. [2563, 10 มีนาคม].

ทั้งหมด ในประเด็นนี้ การที่พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถ (2) ในขณะที่เมาสุรา หรือเมาอย่างอื่น ที่เป็นปัญหาในประเด็นนี้ คือ ยังมีผู้ขับขี่ยานพาหนะในขณะที่เมาสุรา จนเป็นเหตุให้มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น

กรณีตามปัญหาจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4067/2550 จำเลยขับรถยนต์กระบะบรรทุกในขณะที่ยาเมาสุราแซงรถที่อยู่ข้างหน้าแล้วเข้าไปในช่องทางรถสวนในขณะที่รถจักรยานยนต์แล่นสวนทางมาในระยะกระชั้นชิดซึ่งเป็นการขับรถที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายเป็นเหตุให้เฉี่ยวชนกับรถจักรยานยนต์ที่ผู้เสียหายขับสวนมา เป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์ดังกล่าวเสียหายและผู้เสียหายถึงแก่ความตาย คำพิพากษาถึงที่สุดนี้ศาลพิพากษาให้จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 43 (2) (4), 157, 160 วรรคสาม แต่เนื่องจากการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท จำเลยจึงรับผิดเพียงแค่นั้นฐานประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 คือ จำคุกจำเลย 4 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 เหลือ จำคุก 2 ปี

เมื่อทำการวิเคราะห์ถึงแนวคำพิพากษาของประเด็นดังกล่าวพบว่า การที่จำเลยดื่มสุราแล้วมาขับรถนั้น ในกรณีนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า จำเลยสมควรที่จะได้รับโทษให้หนักขึ้นมากกว่าแนวคำพิพากษาที่ได้วางเอาไว้ เนื่องจาก ผู้กระทำความผิดรู้ตัวเองอยู่แล้วว่าตนเองเมาสุราแต่ก็ยังฝืนขับรถจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายดังกล่าว ย่อมถือได้ว่า จำเลยกระทำการประมาทโดยจงใจและมีสภาวะทางจิตใจที่ชั่วร้ายหรือไม่ และจำเลยสมควรที่จะได้รับโทษในฐานความผิดที่แตกต่างจากประมาทธรรมดา และอีกทั้ง ไม่สมควรให้มีเหตุบรรเทาโทษหรือลดโทษเพราะจำเลยรับสารภาพ เนื่องจาก หลักฐานในคดีนี้ที่จะเป็นข้อวินิจฉัยได้ว่าจำเลยมีความผิดจริงในฐานเมาแล้วขับหรือไม่สามารถพิสูจน์ได้จากการตรวจวัดระดับความเข้มข้นของระดับแอลกอฮอล์ในเลือดของจำเลย ซึ่งเป็นผลที่สามารถทราบได้จากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยไม่จำเป็นต้องได้จากการสารภาพจากปากจำเลย และยังจะเป็นการทำให้เกิดความไม่ศักดิ์สิทธิ์ต่อกฎหมายไทย ด้วยเหตุว่าจำเลยเพียงแต่รับสารภาพในคดีใดคดีหนึ่งก็เป็นผลทำให้จำเลยได้รับการลดโทษหรือบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 78 แล้ว

จากกฎหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่า กระบวนการยุติธรรมของไทย แก้ปัญหาการกระทำ ความผิดจากสาเหตุนี้ไม่ตรงจุด เนื่องจาก การกระทำความผิดของจำเลยในกรณีเมาแล้วขับนั้น ยังคงรับโทษอยู่ในฐานความผิดเดียวกันกับประมาทโดยทั่วไป ทั้งที่สังเกตเห็นได้ว่า การกระทำของจำเลยในกรณีนี้มีความจงใจที่จะฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมาย และไม่แยแสต่อภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้อื่นจากการกระทำของตน เนื่องจาก จำเลยทราบคืออยู่แล้วว่า จำเลยดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปและ

ฤทธิ์ของแอลกอฮอล์นั้น อาจส่งผลให้ระบบสมองสั่งการ ได้ช้าและการควบคุมร่างกายผิดปกติ แต่จำเลยก็ยังไม่ไปฝันขบรด ซึ่งกฎหมายก็ได้ห้ามอยู่แล้วว่า มิให้ผู้ดื่มแอลกอฮอล์ขบรด แต่จำเลยก็ยังฝันไปขบรดในขณะที่ตนเองเมาสุรา โดยถือเป็นการเสี่ยงระดับสูงและในสภาพแวดล้อมเช่นนั้น ผู้กระทำจะต้องรู้ว่าการกระทำดังกล่าว เป็นความเสี่ยงที่มีระดับสูงจากการกระทำเช่นนั้น โดยผู้กระทำได้รู้ถึงระดับและสภาวะการณ์ของภัยอันตรายที่ผู้กระทำสมควรต้องรู้ แต่เพิกเฉยไม่ใส่ใจ เน้นการเอาแต่ใจของตนเองเป็นที่ตั้งที่จะกระทำ ซึ่งการกระทำของจำเลยนั้นสมควรที่จะได้รับโทษหนักขึ้น และการทำคนตายทั้งคนไม่สมควรที่จะได้รับโทษจำคุกเพียงแค่ 2 ปี

ซึ่งกฎหมายประเทศญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เนื่องจาก ประเทศญี่ปุ่นตระหนักถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิดฐานขบขี้ขณะเมาสุราอย่างหนักหน่วงจึงได้มีการวางแผนความคิดในกระบวนการยุติธรรมว่าให้พิจารณาว่าการกระทำความผิดฐานขบขี้ขณะเมาสุราจนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตมิใช่การกระทำโดยประมาททั่วไป แต่เป็นการกระทำความผิดฐานขบขี้อันตรายเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายทั้งการเพิ่มโทษกับผู้ขบขี้ขณะเมาสุรา การกำหนดความผิดเพิ่มเติมกับผู้โดยสารที่นั่งในยานพาหนะที่ผู้ขบขี้เมาสุรา ตลอดจนผู้จำหน่าย ผู้ให้ยืม หรือผู้สนับสนุนให้ดื่มสุราแก่ผู้ที่อาจคาดหมายได้ว่า จะกระทำการขบขี้ขณะเมาสุรา นอกจากจะมีการวางแผนคิดว่า การขบขี้ขณะเมาสุราอันเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตมิใช่เป็นการกระทำโดยประมาทโดยทั่วไป และให้มีการเพิ่มโทษและการกำหนดตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้ต้องรับโทษเพิ่มขึ้นแล้ว ประเทศญี่ปุ่นยังมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังผ่านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมในขั้นตอนต่างๆ อาทิ การบังคับใช้กฎหมายของพนักงานตำรวจ การยื่นฟ้องของพนักงานอัยการ ตลอดจนการตัดสินของผู้พิพากษาที่มีการลงโทษอย่างจริงจัง โดยเชื่อว่าการปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มงวดของเจ้าหน้าที่และคำตัดสินของผู้พิพากษา จะสื่อไปถึงประชาชนในสังคมให้ตระหนักถึงผลการลงโทษที่รุนแรงจากการกระทำความผิดฐานขบขี้ขณะเมาสุรา

ประเทศญี่ปุ่นมีบทกำหนดโทษกรณีเมาแล้วขบ ดังนี้

- 1) เมาแล้วขบ: จำคุกไม่เกิน 5 ปีหรือปรับไม่เกิน 1 ล้านเยน (360,000 บาท) หักคะแนน 35 แต้มและเพิกถอนใบขับขี่ 3 ปี
- 2) เมาแล้วขบเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต: จำคุกไม่เกิน 20 ปี (เป็นโทษที่มีความรุนแรงรองจากความผิดฐานฆ่าคนตาย)
- 3) มีแอลกอฮอล์ในร่างกายเกินกว่า 0.15 มิลลิกรัมต่อมหายใจ 1 ลิตร: จำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับไม่เกิน 5 แสนเยน (180,000 บาท) หักคะแนน 13-25 แต้มและยึดใบขับขี่ตั้งแต่ 90 วันไปจนถึงเพิกถอนใบขับขี่ 2 ปี

4) ผู้ให้ยืมหรือให้ใช้ยานพาหนะ: จำคุกและปรับเท่าผู้ขับขี่ผู้จำหน่าย ผู้สนับสนุนให้ดื่ม

5) ผู้โดยสารร่วมมาด้วยแบ่งได้ดังนี้

(1) กรณีผู้ขับขี่มาแล้วขับ: จำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับไม่เกิน 5 แสนบาท (180,000 บาท)

(2) กรณีผู้ขับขี่มีแอลกอฮอล์ในร่างกาย: จำคุกไม่เกิน 2 ปีหรือปรับไม่เกิน 3 แสนบาท (108,000 บาท)

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรให้มีการเพิ่มอัตราโทษในกรณีขับขี่ยานพาหนะขณะเมาสุรา ตลอดจนเพิ่มอัตราโทษในกรณีเมาแล้วขับเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายและเสียชีวิต เพื่อเป็นการแก้ไขในเรื่องอัตราโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิด และให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้เสียหาย ตามมาตรการทางกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจะทำให้ประชาชนในสังคมตระหนักถึงผลการลงโทษที่รุนแรงจากการกระทำความผิดฐานขับขี่ขณะเมาสุรา

4.2 ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาจากการกระทำประมาทโดยจงใจ อันมีสาเหตุมาจากอยู่ภายใต้ฤทธิ์ของยาเสพติดขณะขับรถ

ในประเด็นนี้ การที่พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 ทวิ วรรคแรกบัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ขับขี่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทตามกฎหมายว่าวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

จากการศึกษาพบว่า มีผู้กระทำความผิดขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและร่างกาย และเมื่อเจ้าหน้าที่ทำการตรวจร่างกายแล้ว พบว่า มีสารเสพติดในเลือด ตามคดีโจเซเฟอร์ขับรถลี้ภัยหนีภัย เป็นเหตุให้หญิงสาวผู้ขับรถเก๋งคันดังกล่าวเสียชีวิต ซึ่งในกรณีนี้ผู้กระทำความผิดทราบคืออยู่แล้วว่า ตนเองมีสารเสพติดในร่างกาย เพราะได้มีการเสพยาเข้าไปก่อนขับรถ ตัวผู้กระทำความผิดยอมรับคืออยู่แล้วว่าการเสพยาเสพติดเข้าไปนั้นจะเกิดผลเสียหายเช่นไร เนื่องจากโทษและพิษภัยของยาเสพติดนั้นก็มิให้เห็นอยู่อย่างมากมาย ตามรายการโทรทัศน์ ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ และตามสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ซึ่งเป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่ายาเสพติดก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นในด้านต่างๆ ทั้งต่อตัวผู้เสพเอง ต่อครอบครัว และต่อสังคมส่วนรวม นอกจากนั้นหากพิจารณาถึงฤทธิ์ของยาเสพติดที่ส่งผลต่อสภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสพ โดยแยกประเภทของสารเสพติดที่ออกฤทธิ์ต่อร่างกาย พบว่า ยาบ้า ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ระยะเวลาทำให้ร่างกายตื่นตัว ใจเต้น หัวใจเต้นเร็ว แต่เมื่อหมดฤทธิ์ยา จะรู้สึกอ่อนเพลียทำให้การตัดสินใจช้าและผิดพลาด ถ้าใช้ในปริมาณมากอย่างต่อเนื่องจะทำให้สมองเสื่อม เกิดอาการประสาทหลอน เห็นภาพลวงตา หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง เสียสติ เป็นบ้า อาจทำร้ายตนเองและผู้อื่นได้ ยาไอซ์ ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทอย่างรุนแรงทำให้หงุดหงิด กระวนกระวาย อารมณ์รุนแรง ก้าวร้าว หวาดระแวง เพื่อ คลั่ง

กลัวคนทำร้าย ริมฝีปากแห้ง ร่างกายทรุดโทรม ใบหน้าแก่กว่าวัย เป็นโรคในช่องปาก ฟันผุ ฟันดำ และมีบาดแผลตามใบหน้าและร่างกายเนื่องจากผิวแห้งเสีย ไม่ได้ทำให้ผอม ขาว สวยแต่อย่างใด ักัญชา เบื้องต้นมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ตื่นเต้น ช่างพูด และหัวเราะตลอดเวลา ต่อมาจะกดประสาททำให้เซื่องซึม หากเสพเข้าไปในปริมาณมากๆ จะหลอนประสาททำให้หูแว่ว ความคิด สับสน ควบคุมตัวเองไม่ได้ สารระเหย ออกฤทธิ์กระบบประสาท พบในกาว แลคเกอร์ ทินเนอร์ น้ำมันเบนซิน ยาล้างเล็บ น้ำมันผสมสี น้ำมันก๊าด สีกระป๋องสำหรับพ่น โทษเฉียบพลันหลังสูดดม อาจหมดสติหรือกดศูนย์การหายใจ ทำให้ตายได้ และหากสูดดมติดต่อกันเป็นเวลานาน ทำให้เสื่อมสมรรถภาพ พูดไม่ชัด มือสั่น แขนขาสั่น เดินไม่ตรงทาง สมองเสื่อม² ฉะนั้นการที่ผู้กระทำความผิดได้เสพยาเสพติดเข้าไปก่อนแล้วมาขับรถ ผู้กระทำความผิดย่อมทราบดีว่า อาจส่งผลให้มีเกิดการเกิดอุบัติเหตุ ย่อมถือเป็นการที่ผู้กระทำความผิดมีความจงใจที่จะไม่งดเว้นการกระทำอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือภัยอันตรายต่อผู้อื่น

หากพิจารณาปัญหาจากคดีดังกล่าวจะพบว่า มูลเหตุที่ทำให้เกิดความประมาทและเป็นตัวการที่ก่อให้เกิดความเสียหายในครั้งนี้ก็คือ “ยาเสพติด” ซึ่งความหมายของยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 (4) ความหมายว่า “ยาเสพติดให้โทษ” หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อยๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา³

โดยคดีนี้สารเสพติดที่ตรวจพบในตัวผู้ต้องหาได้แก่ เมทแอมเฟตามีน ซึ่งเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มาตรา 7 (1) ยาเสพติดชนิดนี้เป็นยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน ยาบ้า ยาไอซ์ เป็นต้น นอกจากนั้นหากพิจารณาเกี่ยวกับฤทธิ์ที่ส่งผลต่อระบบการทำงานของร่างกายของสารเสพติดที่มีสารแอมเฟตามีนเป็นสารประกอบ พบว่า การออกฤทธิ์ของแอมเฟตามีนจะส่งผลต่อระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่เก็บความจำความคิด และควบคุมการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหว การทรงตัว การถ่ายทอดความรู้สึกทำ

² ทิมข่าวอาชญากรรม. (2561). “*ยาเสพติด*” มหันตภัยร้ายที่อยู่ใกล้ตัวคุณมากกว่าที่คิด. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://mgronline.com/crime/detail/9610000027295>. [2563, 17 มีนาคม].

³ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2563). *พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.oncb.go.th/Home/DocLib law.pdf>. [2563, 18 มีนาคม].

ให้ตื่นตัว เคลิบเคลิ้ม ร่าเริง ไม่เหนื่อย ไม่ง่วง ตาแข็ง นอนไม่หลับคล้ายเป็นยาเพิ่มพลัง มีผลต่อระบบหัวใจและหลอดเลือดกระตุ้นหัวใจทำให้เกิดอาการใจสั่น การไหลเวียนเลือดล้มเหลว เจ็บหน้าอกกระทบต่อทางเดินหายใจ จังหวะการหายใจไม่ปกติ มีผลต่อระบบการเดินอาหาร ปากแห้งเมื่ออาหาร ไม่หิว คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสียและส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งเมื่อเสพติดยาแล้วจะส่งผลให้สมรรถภาพทางเพศลดลง การใช้แอมเฟตามีนเป็นประจำทุกวันในขนาดที่ไม่สูงนักจะทำให้ผู้ใช้รู้สึกสบายใจ กระปรี้กระเปร่า ไม่ง่วงเหงา หาวนอน แต่หากใช้เป็นประจำและในปริมาณที่มากจะทำให้เกิดอันตรายเพราะเสมือนร่างกายจะถูกใช้งานหนัก ไม่มีเวลาพักผ่อน สุขภาพของผู้ใช้ยาจะทรุดโทรม และเมื่อมีการเพิ่มขนาดและความถี่ในการใช้ยามากขึ้น ที่สุดจะส่งผลกระทบต่อระบบประสาท เกิดอาการทางจิต พฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางก้าวร้าว หงุดหงิด ขาดเหตุผลหลงผิด ประสาทหลอน ความจำเสื่อม กล้ามเนื้อกระตุก มีการเคลื่อนไหวมากขึ้น อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ถึงกับเพ้อคลั่ง และหากใช้ในปริมาณที่สูงมาก อาจทำให้ชักและหมดสติได้ การใช้ยาที่จะก่อให้เกิดการติดยาจะมีการใช้ยาเป็นประจำ และต้องเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ เพราะมีการทนทานต่อยา (Tolerance) ต้องการยาในปริมาณที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งทางจิตใจและร่างกาย การพึ่งพาทางจิต (Dependence) เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ทำให้ต้องการยาอยู่เรื่อย ๆ เมื่อหยุดใช้ยาทันทีจะมีอาการขาดยา (Withdrawal) จะแสดงอาการอ่อนเพลียมาก ง่วงนอนจัด ปวดกล้ามเนื้ออย่างรุนแรง หิวจัด ความคิดสับสนวุ่นวาย หงุดหงิด หลังจากหยุดยาอาจเกิดอาการสะท้อนกลับ (Rebound Phenomene) ของอารมณ์จากตื่นตัว ร่าเริง จะเป็นซึมเศร้าและถึงขั้นฆ่าตัวตายได้ ซึ่งก็จะส่งผลกระทบไปรอบด้านทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยคดีดังกล่าวผู้ต้องหาได้ให้การรับสารภาพว่า ตนเองได้เสพยาบ้ามา 1 เม็ด ก่อนมาจับจริง และก่อให้เกิดความเสียหายดังกล่าว

ประเด็นปัญหาเกิดขึ้นว่า การที่ผู้ต้องหาคนดังกล่าวทราบคืออยู่แล้วว่าตนเองได้เสพยาบ้ามา ซึ่งฤทธิ์ของยาค่านั้นจะส่งผลให้ตนเองมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกาย ระบบสั่งการของสมอง สภาวะทางจิตใจ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่กฎหมายห้าม เนื่องจากขึ้นชื่อว่า ยาเสพติด ล้วนก่อให้เกิดโทษต่อทั้งผู้เสพ ทำลายชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่นได้ เพราะเหตุใดผู้ต้องหาในคดีดังกล่าวจึงกล้าเสพยาแล้วมาจับจริง ที่อาจมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุและก่อความเสียหายให้ผู้อื่นได้ แม้จะมีบทกำหนดโทษของผู้ที่เสพยาเสพติดแล้วมาจับจริงเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก มาตรา 157/1 วรรคห้า และบทกำหนดโทษกรณีประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 ก็ตาม แต่ก็หาได้ทำให้ผู้เสพเกรงกลัวต่อความผิดที่ตนเองจะได้รับไม่ เนื่องจากตามระบบกฎหมายไทย การกระทำที่เป็นกรรมเดียวแต่ผิดต่อกฎหมายบท ให้ลงโทษผู้กระทำความผิดโดยใช้อัตราโทษที่สูงที่สุดเพียงโทษเดียว ตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 และอาจมีเหตุบรรเทาโทษหรือลดโทษผู้กระทำความผิด หาก

จำเลยให้การรับสารภาพหรือให้การที่เป็นประโยชน์ตามมาตรา 78 จึงทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อโทษที่ตนเองจะได้รับ เพราะอัตราโทษที่จะได้รับไม่สูงมากพอ

จากกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า อัตราโทษในกรณีขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นเสียชีวิต อันมีสาเหตุมาจากการเสพยาเสพติด อาจไม่สูงมากพอ ซึ่งไม่เหมาะสมกับความเสียหายที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำขึ้น อันเป็นเหตุร้ายแรงทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายต่อทรัพย์สินและเสียชีวิตจากการกระทำโดยประมาทของตน โดยหากจะให้การกระทำความผิดดังกล่าวรับโทษให้สาสม เป็นไปตามเงื่อนไขของทฤษฎีการลงโทษแบบแก้แค้นทดแทน เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ต่อโทษที่เขาสมควรควรที่จะต้องได้รับ และเป็นการชดเชยต่อผู้เสียชีวิต รวมทั้งครอบครัวของผู้เสียชีวิต จะต้องมีการกำหนดอัตราโทษในกระทำความผิดกรณีดังกล่าวให้มีอัตราโทษที่สูงกว่าเดิมและให้มีบทบัญญัติของการลงโทษในกรณีเช่นว่านั้นเป็นการเฉพาะ ไม่ให้รับผิดอยู่ในฐานความผิดเดียวกันกับประมาทโดยทั่วไป

ในประเทศอังกฤษได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับ การจับขังขณะเสพยาเสพติดไว้ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก ค.ศ.1988 (Road Traffic Act 1988) โดยมีการกำหนดปริมาณสารเสพติดในร่างกายขณะขับรถแยกเป็นประเภทของสารเสพติด และกำหนดอัตราโทษที่สูงหากตรวจพบว่า ผู้ขับขี่มีปริมาณสารเสพติดในร่างกายเกินกว่ามาตรฐานที่กฎหมายกำหนด และโทษจะหนักขึ้นหากการจับขังโดยสาเหตุดังกล่าว เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุและมีผู้เสียชีวิต

มาตรการทางกฎหมายของประเทศอังกฤษตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบกของปี 1988 มาตรา 5A(1)(a)(2) กำหนดแนวทางการลงโทษกรณีการจับขังหรือพยายามจับขังขณะมียาเสพติดเกินขนาดที่กฎหมายกำหนดในร่างกาย ดังนี้

โทษสูงสุด: ปรับได้ไม่จำกัด และ หรือจำคุก 6 เดือน พักใบอนุญาตขับขี่อย่างน้อย 12 เดือน หรือ จะต้องถูกพักใบอนุญาตขับขี่เป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี หากผู้กระทำความผิดเคยถูกสั่งพักใบอนุญาตมากกว่าสองครั้งเป็นระยะเวลา 56 วันหรือมากกว่านั้นภายใน 3 ปีก่อนหน้านี้ หรือ จะต้องถูกพักใบอนุญาตขับขี่เป็นเวลาอย่างน้อย 3 ปีหากผู้กระทำความผิดถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิดฐานจับขังขณะมีสารเสพติดในร่างกายในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา หากพบว่ามีผลล่าช้าในการพิจารณาคดีให้พิจารณาพักใบอนุญาตนั้นชั่วคราวก่อนได้

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดในการจับขังหรือพยายามจับขังถ้าไม่ก่อให้เกิดความร้ายแรงเพิ่มมากขึ้น ผู้พิพากษาสามารถพิจารณาลงโทษปรับและพักใบอนุญาตระหว่าง 12-22 เดือน ถ้าปรากฏปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ศาลสามารถพิจารณาลงโทษเพิ่มขึ้นได้ตามระดับความร้ายแรงของผลที่เกิดขึ้นได้

พระราชบัญญัติการจราจรทางบก ปี 1988 มาตรา 3

(1) หากบุคคลหนึ่งทำให้บุคคลอื่นเสียชีวิตด้วยการขับขี่ยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องจักรบนถนนหรือสถานที่สาธารณะอื่น ๆ โดยไม่ใส่ใจและเอาใจใส่หรือไม่คำนึงถึงบุคคลอื่นที่ใช้ถนนหรือสถานที่และ –

(a) ในขณะที่เขากำลังขับรถเขาอยู่ภายใต้อิทธิพลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติด

ในกรณีความผิดตามมาตรา 3(a) มีบทกำหนดโทษที่เป็นความผิดทางอาญาคือจำคุก 14 ปี

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า สมควรให้มีการเพิ่มอัตราโทษในกรณีขับขี่ยานพาหนะขณะมีสารเสพติดในร่างกาย ตลอดจนเพิ่มอัตราโทษในกรณีเสพยาแล้วมาขับเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายและเสียชีวิต เพื่อเป็นการแก้ไขในเรื่องอัตราโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิดให้เกิดความหลาบจำ และให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้เสียหาย ตามมาตรการทางกฎหมายของประเทศอังกฤษ ซึ่งจะทำให้ประชาชนในสังคมเกิดความเกรงกลัวต่อบทบัญญัติของกฎหมายที่มีโทษหนักขึ้น และรู้จักยับยั้งชั่งใจในการที่จะกระทำการใดๆ อันคาดเห็นได้ว่าอาจเกิดผลร้ายต่อผู้อื่น

4.3 ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาจากการกระทำโดยประมาทโดยจงใจ กรณีการขับขี่ยานพาหนะ ขณะมีโรคต้องห้าม

ในประเด็นนี้ พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ (1) ในขณะที่หย่อนความสามารถในอันที่จะขับ

จากการศึกษาพบว่ามีคดีอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนท้องถนนอันเนื่องมาจาก การหย่อนความสามารถในอันที่จะขับขี่รถหรือควบคุมยานพาหนะ หากพิจารณาปัญหาตามบทบัญญัติ มาตรา 43 (1) คำว่า “หย่อนความสามารถ” อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การหย่อนความสามารถ คือ การขาดความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสมรรถภาพร่างกาย สมรรถภาพทางจิตอารมณ์และสมรรถภาพทางสังคม โดย พลดำรงตรีปิยะ ต๊ะวิชัย รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ได้อธิบายเกี่ยวกับสมรรถนะในการขับรถไว้อย่างชัดเจนว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ 1) ปัจจัยทางกายภาพ ได้แก่ ความสามารถในการมองเห็น การได้ยิน การมีปฏิกิริยาโต้ตอบ 2) ปัจจัยทางด้านจิตใจ ได้แก่ อารมณ์ ความสนใจของคนขับ อายุ เพศ ตลอดจนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ และ 3) ปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อม ได้แก่ สภาพ ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ สภาพการจราจร สภาพเส้นทางที่ใช้ในการเดินทาง เป็นต้น ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การจะควบคุมเครื่องยนต์ซึ่งแล่นด้วยความเร็วสูงให้มีความปลอดภัยนั้น ผู้ควบคุมหรือผู้ขับขี่จะต้องมีสมรรถภาพทางกาย ซึ่งหมายถึงความพร้อมทั้งสภาพร่างกาย สภาพ

จิตใจ รวมถึงการตัดสินใจที่ดี จึงจะสามารถอยู่รอดปลอดภัยบนท้องถนนที่เต็มไปด้วยอันตรายและอาจเกิดเหตุที่ไม่คาดคิดได้ตลอดเวลา

การเป็นโรคที่กฎหมายห้ามมิให้ขับขี่ เช่น โรคลมชัก โรคความดันโลหิตสูง โรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย โรคจิตหรือโรคประสาทหรือผู้ที่เคยได้รับการกระทบกระเทือนทางสมองจนถึงขั้นต้องผ่าตัดสมอง เป็นต้น ผู้ป่วยที่เป็นโรคดังกล่าวข้างต้น อาจมีอาการของโรคที่จะกำเริบขึ้นได้จากสถานะต่างๆ ทั้งทางด้านสภาวะแวดล้อม หรือแม้กระทั่งสภาวะทางจิตใจของผู้ป่วยเอง และเมื่อเกิดการกำเริบของโรคแล้ว ผู้ป่วยก็จะไม่สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองและควบคุมร่างกายของตนเองได้ ยิ่งไปกว่านั้น หากอาการของโรคกำเริบขึ้นในขณะที่ผู้ป่วยกำลังขับรถอยู่ ย่อมทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ จึงถือได้ว่าผู้ป่วยเหล่านี้เป็นผู้ที่ย่อนความสามารถในอันที่จะขับรถ เนื่องจากผู้ป่วยด้วยโรคเหล่านี้ ไม่มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงไม่อาจใช้การตัดสินใจที่ดีได้ หากอาการของโรคกำเริบ โดยเฉพาะ โรคลมชัก เมื่ออาการของโรคกำเริบ ผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้อาจมีอาการ ชัก เกร็ง กระตุกและไม่รู้สึกตัวอาจรุนแรงจนถึงขั้นหมดสติ ซึ่งแน่นอนว่า หากผู้ป่วยมีอาการกำเริบในขณะที่ขับรถอยู่ก็จะไม่สามารถที่จะควบคุมยานพาหนะของตนได้ ดังเช่นกรณี ของผู้อำนวยการโรงเรียนเกิดอาการชักขณะขับรถจนขับรถพุ่งชนเด็กนักเรียนได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต 4 ราย หรือกรณีของคดี ไอโซ หมูแฮม ขับรถพุ่งชนคนบนฟุตบอลเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

หากศึกษาจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น พบว่า ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคลมชัก โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวานที่ต้องการอินซูลิน โรค โรคข้ออักเสบ โรคหัวใจที่เสี่ยงจะเกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตายจากการขาดเลือด และผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตไม่สมควรที่ได้รับใบอนุญาตขับขี่ เนื่องจาก โรคต่างๆเหล่านี้ อาจทำให้เกิดอันตรายขณะขับขี่ยานพาหนะได้ เมื่ออาการของโรคกำเริบ และจากผลการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรปพบว่า สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุสูงสุดอันดับแรกมาจากเมาสุรา รองลงมาคือโรคหัวใจ โรคเบาหวานและโรคลมชัก ซึ่งใกล้เคียงกับไทย โดยผู้ป่วยโรคลมชักในไทยซึ่งมีอยู่ประมาณ 2-4 เปอร์เซ็นต์ของประชากร 65 ล้านคนหรือราว 1.2-2.4 ล้านคน ในจำนวนนี้มีหลายแสนคนที่มีใบอนุญาตขับรถ ถือว่ามีความเสี่ยงต่อผู้ใช้รถใช้ถนนเป็นอย่างมาก

พระราชบัญญัติ รถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 46 เป็นการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะขอใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถสามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ชั่วคราว โดยมาตรา 46 (5) กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ โดยไม่ได้ระบุเอาไว้ว่ามีโรคใดบ้างที่อาจเป็นอันตรายขณะขับรถ อันจะเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ขอรับใบอนุญาตขับรถได้ ซึ่งตามแบบฟอร์มใบรับรองแพทย์ที่ใช้ในปัจจุบันก็

มิได้มีการกำหนดโรคที่สำคัญไว้ และ มาตรา 47 (6) กำหนดเพียงแต่ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ ต้องไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อร้ายแรงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ได้แก่ (1) วัณโรคในระยะติดต่ออันตราย (2) โรคเรื้อน (3) โรคเท้าช้าง (4) โรคต่อเยื่อหุ้มสมองให้โทษ และ (5) โรคพิษสุราเรื้อรัง ดังนั้น กฎหมายดังกล่าวจึงยังไม่ครอบคลุมถึงโรคที่สำคัญที่ควรตรวจเพื่อขอใบอนุญาตขับรถเพื่อช่วยคัดกรองบุคคลที่สามารถขับรถได้

หากในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่า ผู้กระทำความผิดไม่ทราบมาก่อนว่าตนเองเป็นโรคประจำตัวที่อาจเป็นอันตรายขณะขับขี่ยานพาหนะ ก็ไม่ถือว่าเป็นความผิดตามประเด็นปัญหานี้

ตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการระบุโรคต่างๆ ที่สำคัญในการขอออกใบอนุญาตขับขี่ ผู้ที่มีโรคประจำตัวตามที่ระบุ ก็จะไม่สามารถขอรับใบอนุญาตขับขี่ได้ และหากใครไม่มีใบอนุญาตขับขี่ก็จะไม่สามารถขับขี่ยานพาหนะบนท้องถนนได้ เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาในแต่ละรัฐนั้นมีมาตรการทางกฎหมายที่รุนแรงเกี่ยวกับการดำเนินคดีจราจรและการบังคับใช้กฎหมายจราจร ตามกฎหมายต้นแบบที่เรียกว่า Model Traffic Ordinance หากพบว่า ผู้ใดขับรถโดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่จะมีความผิดประเภท misdemeanor ซึ่งความผิดประเภทนี้จะมีโทษจำคุกและโทษ เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนนเนื่องจากโรคเหล่านี้อาจส่งผลต่อการขับรถของผู้ขับได้

กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการระบุโรคต่างๆ ที่สำคัญในการขอออกใบอนุญาตขับขี่ เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุบนท้องถนน เนื่องจากโรคเหล่านี้อาจส่งผลต่อการขับรถของผู้ขับได้ ดังนี้ โรคเบาหวานที่ต้องใช้อินซูลิน ประวัติกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด ประวัติอาการหายใจลำบาก อาการของความดันโลหิตสูง ประวัติของอาการ โรคข้ออักเสบ ประวัติโรคลมชัก ประวัติโรคทางจิต และ สำหรับโรคลมชักนั้น มาตรการทางกฎหมายในการขอรับใบอนุญาตขับรถของประเทศสหรัฐอเมริกา ใน 22 รัฐกำหนดห้ามผู้ป่วยที่เป็นโรคลมชักขับรถเป็นระยะเวลา 1 ปี หลังจากควบคุมการชักได้แล้ว ซึ่งผู้ป่วยที่เป็นโรคที่ระบุไว้ดังกล่าวข้างต้น จะไม่สามารถขอรับใบอนุญาตขับขี่ได้

สำหรับอัตราโทษตามมาตรการทางกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ตามที่ได้บัญญัติไว้ใน Model Traffic Ordinance กรณีการขับรถโดยไม่มีใบอนุญาตขับรถซึ่งเป็นความผิดประเภท misdemeanor จะมีโทษปรับที่อาจสูงที่สุดถึง 25,000 บาท และยังความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน อีกด้วย

ตามกฎหมายไทยการเป็นโรคที่กฎหมายห้ามมิให้ขับขี่ ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคลมชัก โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวานที่ต้องการอินซูลิน โรค โรคข้ออักเสบ โรคหัวใจที่เสี่ยงจะเกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตายจากการขาดเลือด และผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตไม่สมควรที่ควร

ใบอนุญาตขับขี่ เนื่องจาก โรคต่างๆ เหล่านี้ อาจทำให้เกิดอันตรายขณะขับขี่ยานพาหนะได้ เมื่ออาการของโรคกำเริบ การที่ผู้กระทำความผิดขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและร่างกาย ซึ่งในประเด็นนี้ผู้กระทำความผิดทราบดีอยู่แล้วว่ามีโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคต้องห้ามในการขับรถโรคเหล่านั้นอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ขับขี่ ฉะนั้น ตัวผู้กระทำความผิดย่อมทราบดีว่าจะเกิดผลเสียหายอย่างไรต่อไป ควรกำหนดโทษให้สูงขึ้นเนื่องจากการทำที่ผู้กระทำความผิดมองเห็นผลร้ายที่จะเกิดขึ้น เห็นควรกำหนดโทษให้สูงขึ้นตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกาขึ้น เนื่องจากการทำที่ผู้กระทำความผิดมองเห็นผลร้ายที่จะเกิดขึ้น

จากการศึกษาพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ได้บัญญัติคุณลักษณะของผู้ขอใบอนุญาตขับรถ รวมถึงระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อใช้วัดผู้ขับขี่ก่อนที่จะขับรถบนถนนจริง รวมถึงบทกำหนดโทษเมื่อมีผู้ฝ่าฝืนกฎหมายพบว่า มาตรการทางกฎหมายยังไม่มีความเข้มงวดมากพอ ทำให้ระบบและกลไกในการตรวจสอบการกระทำผิดกฎหมายที่ไม่สมบูรณ์และนำไปสู่การบังคับใช้กฎหมายลดความศักดิ์สิทธิ์ลง ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้ขับขี่จำนวนมากไร้ซึ่งจิตสำนึกและมีพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎหมาย

ทั้งนี้จากการเสนอแก้ไขปรับปรุงเพิ่มโทษกรณีความผิดดังกล่าว จะทำให้การพิจารณาโทษตามฐานความผิดอยู่ในดุลพินิจของชั้นศาล ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายมีมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ขับรถตระหนักและปฏิบัติตามกฎจราจรมากขึ้น อย่างไรก็ตามการเพิ่มความเข้มข้นในการบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือหนึ่งเท่านั้น ส่วนสำคัญอยู่ที่ผู้ขับรถ ซึ่งต้องตระหนักถึงความปลอดภัยและนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง